

Czehmann István

A Mecseknádasdi Német Önkormányzat előterjesztésére, a magyarországi németiség zenei örökségének megőrzése érdekében végzett kiemelkedő munkássága elismeréseként kitüntetésben részesült CZEHMANN ISTVÁN.

Czehmann István 1938-ban született Püspöknádasdon. Gyermekkorában, nagyapja gombosharmonikáján gyakorolva kezdett el zenélni. Első zenetanára Gothár Anna volt, de sokat tanult Gradwohl Antal zenekarvezetőtől is, akinek zenekarában, az Edelweiss Kapelle-ben az ötvenes években játszott. Azután a pécsi Erkel Ferenc Zeneiskola növendékeként a soroksári Galambos János tanítványa lett.

Első zenekara, a Czehmann Kapelle 15 éven át játszott Mecseknádasdon és környékén hagyományos magyarországi német esküvőkön és sváb bálokon.

A zenekar feloszlása után a pécsi Ércbányász Koncertfúvószenekarhoz csatlakozott, ahol mások mellett megismerkedett Kerner Istvánnal, akivel együtt megalapította a széles körben ismertté vált, hagyományos magyarországi német zenét játszó Stefans Kapelle-t. E zenekar lett a Mecseknádasdi Német Hagyományörző Táncegyüttes kísérőzenekara. A tánccsoporttal együtt, de a zenekar önállóan is számos díjat nyert, sok-sok fellépést vállalt és lassacskán országos hírnévre tett szert.

Czehmann István soha nem volt főállású zenész, zenei és hangszeres ismereteit autodidakta módon, nagy tehetséggel és szorgalommal sajátította el, és igen magas színvonalat ért el a magyarországi német népzene területén.

Tagja volt a bonyhádi és a pécsváradi fúvószenekaroknak is, a mecseknádasdi Alte Kameraden Blaskapelle-t pedig annak megalakulása óta erősíti.

A magyarországi német zenei hagyományok ápolása szüntelenül szívügye, ma is segíti a helyi általános iskola zenei tagozatát, neki is köszönhető, hogy a településen oly sokan – mások mellett az unokái is – megtanultak hagyományos hangszeren játszani. A családi Czehmann kvartett éveken keresztül vett részt a Magyarországi Német Ének-, Zene- és Tánckarok Országos Tanácsa által szervezett családi zenekarok összejövételén, sok-sok fellépésük és saját CD-jük ékes példája annak, hogy a családi kötelékek és a közös zenélés öröme nagyban hozzájárulhat közösségünk zenei kultúrájának ápolásához. Czehmann István többször is részt vett a régi hangszeres zenészek találkozóin, széleskörű tudását örömmel tette közkinccsé.

Mecseknádasd díszpolgára, tavalyelőtt pedig a rangos Pro Cultura Minoritatum Hungariae állami elismerésben részesült.

Auf Vorschlag der Deutschen Selbstverwaltung Nadasch wurde STEFAN CZEHMANN für seine herausragenden Verdienste um die Bewahrung des musikalischen Erbes der ungarndeutschen Gemeinschaft mit der Ehrennadel ausgezeichnet.

Stefan Czehmann wurde 1938 in Nadasch geboren. Schon als Kind begann er mit dem Musizieren, indem er auf der Knopfharmonika seines Großvaters übte. Seine erste Musiklehrerin war Anna Gothár, aber er lernte auch viel von Anton Gradwohl, in dessen Kapelle – der Edelweiß Kapelle – er in den 1950er Jahren spielte. Danach, als Schüler an der

Erkel-Ferenc-Musikschule in Fünfkirchen, wurde er vom Schorokscharer Johann Galambos unterrichtet.

Seine erste Kapelle – die Czehmann Kapelle – spielte 15 Jahre lang auf traditionellen ungarndeutschen Hochzeiten und Schwabenbällen in und um Nadasch.

Nach der Auflösung dieser Kapelle schloss er sich dem Fünfkirchner Erzbergmanns-Konzertblasorchester an, wo er u.a. Stefan Kerner kennenlernte, mit dem er gemeinsam die weithin bekannte, traditionelle ungarndeutsche Musik spielende Stefans Kapelle gründete. Diese Formation wurde zur Begleitkapelle des Nadascher Deutschen Traditionspflegenden Volkstanzensembles. Zusammen mit der Tanzgruppe, aber auch unabhängig davon, hat die Kapelle zahlreiche Preise gewonnen, an vielen Auftritten teilgenommen und sich allmählich landesweit einen Namen gemacht.

Stefan Czehmann war nie hauptberuflicher Musiker, er erwarb seine musikalischen und instrumentalen Kenntnisse autodidaktisch, mit großem Talent und Fleiß, und erreichte ein sehr hohes Niveau auf dem Gebiet der ungarndeutschen Volksmusik.

Er war Mitglied der Blaskapellen von Bonnhard und Petschwar und ist seit der Gründung Mitglied der Nadascher Alte Kameraden Blaskapelle.

Er unterstützt nach wie vor die Musikabteilung der örtlichen Grundschule, und auch ihm ist es zu verdanken, dass so viele Menschen im Dorf – einschließlich seiner Enkelkinder – das Spielen traditioneller Instrumente erlernt haben. Das Quartett der Familie Czehmann nimmt seit Jahren an den vom Landesrat Ungarndeutscher Chöre, Kapellen und Tanzgruppen organisierten Treffen der Familienmusiker teil, und ihre zahlreichen Auftritte und CDs sind ein gutes Beispiel dafür, wie familiäre Bindungen und die Freude am gemeinsamen Musizieren einen wichtigen Beitrag zur Musikkultur in unserer Gemeinschaft leisten können. Stefan Czehmann hat an mehreren Treffen von Musikern mit alten Instrumenten teilgenommen und sein umfangreiches Wissen gerne weitergegeben.

Er ist Ehrenbürger von Nadasch und wurde im 2022 mit der renommierten staatlichen Auszeichnung Pro Cultura Minoritatum Hungariae geehrt.